

proudu tělem cestujícího stalo při otevírání či zavírání dveří, a jest proto přisvědčiti vývodům dovolání, že při právním posouzení věci padá na váhu nikoli jen to, co ona v tomto směru v první stolici uvedla, nýbrž i to, co za řízení v první stolici vyšlo na jevo a stalo se předmětem jednání. Žalovaná ani netvrdila, tím méně prokázala, že na zařazení takového vozu do provozu elektrické dráhy žalobce měl vliv a je sám zavini. Jest proto nerozhodným pro právní posouzení věci s hlediska vyvíňovacího důvodu § 2 zákona o ručení železnic, zda žalobce, prý proti předpisu, dveře vozu elektrické dráhy sám zavíral, i kdyby při této námitce nešlo o novotu v řízení oprávněm nepřípustnou, za niž ji soud odvolací prohlásil. Soud dovolací nemusí se proto zabývati vývody dovolání, poukazujícími na to, že je zde některý z vyvíňovacích důvodů § 2 zákona o ručení železnic (samozavinění, neodvratná náhoda). Otázku, zda leknutí, které žalobce podle zjištění nižších soudů utrpěl, jest tělesným poškozením ve smyslu § 1 zákona o ručení železnic, zodpověděl soud odvolací správně. Poškozením tělesným jest nejen vnější nebo vnitřní zranění, přivoděné působením síly fyzické, s nímž jest pravidelně spojena porucha integrity tělesné, nýbrž i zhoubné působení úrazu na nervovou soustavu, které vyvolává v lidském organismu vážné poruchy jako následky. Poněvadž v tomto případě jde o takové vážné poruchy nervové soustavy žalobcovy z leknutí, jsou tyto poruchy poškozením tělesným ve smyslu § 1 zákona o ručení železnic.

Čís. 7337.

Odvolací soud jest oprávněn hodnotiti odchylně výpovědi svědků, slyšených přímo prvou stolicí, jen na základě přímého jich výslechu.

(Rozh. ze dne 20. září 1927, Rv II 841/26.)

Procesní soud první stolice uznal podle žaloby, o d v o l a c í soud žalobu zamítl. Nejvyšší soud zrušil napadený rozsudek a vrátil věc odvolacímu soudu, by ji znovu projednal a rozhodl.

D ů v o d y:

Dovolání jest oprávněno s hlediska § 503 čís. 2 c. ř. s. Soud první stolice založil své přesvědčení o skutkovém stavu věci na výpovědi svědků Waltera Sch-a a Maxe B-a z důvodů v rozsudku uvedených za věrohodné. Odvolací soud opakoval podle obsahu protokolu o veřejném ústním jednání odvolacím toliko důkaz svědkem Rudolfem S-em, neopakoval však důkazu svědky Walterem Sch-em a Maxem B-em, kteří byli slyšeni bezprostředně před procesním soudem; přes to dospěl na základě odchylného zhodnocení těchto svědeckých výpovědí k jinému skutkovému přesvědčení, než procesní soud, a tím i k jinému rozhodnutí sporu. Nezávisí ovšem možnost samostatných zjištění soudem odvola-

cím na tom, že by musil opakovati veškeré důkazy v prvé stolici provedené, avšak zhodnotiti odchýlně výpovědi svědků, kteří byli prvou stolicí přímo vyslechnuti, je oprávněn odvolací soud jen na základě vlastního přímého jich výslechu. Klade-li soudní řád hodnocení důkazů do volné úvahy soudů a to s konečnou platností do volné úvahy soudu odvolacího, činí tak za předpokladu, že budou pečlivě uváženy a zhodnoceny výsledky veškerého jednání a dokazování, a čelí případně libovůli tím, že zjištění ta musí býti náležitě odůvodněna vytčením okolností a úvah pro získané přesvědčení směrodatných (§ 272 c. ř. s.). Z tohoto důvodu jest nutným příkazem náležitého řízení, ostatně i samozřejmým důsledkem zásady bezprostřednosti, v níž volná úvaha kotví, by odvolací soud, shledá-li pochybnosti o správnosti zjištění prvního soudu, přezkoumání tohoto zjištění provedl z pravidla na rovnocenném podkladě, totiž v podstatě na základě týchž důkazů anebo důkazů stejné jakosti a váhy, jak usuzoval soud první stolice. Zásada bezprostřednosti má pro odvolací řízení též význam a tytéž následky, jako ve stolici první. Jen že v odvolacím řízení ještě jiná stránka bezprostřednosti je závažna: zásada tato jest totiž důležitou nejen pro zjišťování skutkového základu rozsudku, nýbrž i pro odchýlení se od skutkového zjištění prvního soudu (viz Klein Vorlesungen str. 45). Tomuto hledisku nebylo v tomto případě soudem odvolacím vyhověno. Dovolacímu soudu nelze přezkoumati bez řádného zjištění skutkového základu správnost právního posouzení věci. Jde tu proto o vadu vytčenou v § 503 čís. 2 c. ř. s., jež postačila k zrušení rozsudku a nebylo třeba uvažovati o dalších dovolacích důvodech.

Čís. 7338.

Schválením dohody rozvedených rodičů o výchově dětí zahajuje se osobní opatrovnictví nad dětmi.

Předpis § 111, třetí odstavec, j. n., podle něhož ku přenesení příslušnosti na cizozemský soud jest třeba schválení nejvyššího soudu, nevyklučuje rozhodování pořadem soudních stolic o odporujících si po té stránce návrzích účastníků. Toto rozhodování nepředbíhá konečnému rozhodnutí nejvyššího soudu o schválení podle § 111, třetí odstavec, j. n.

(Rozh. ze dne 21. září 1927, R I 604/27.)

Manželství rodičů nezletilé Marie P-ové bylo rozvedeno. Návrhu matky nezletilé, by péče o nezletilou byla přenesena na okresní soud v Lublani, soud první stolice vyhověl, rekursní soud napadené usnesení zrušil a návrh zamítl. Důvody: Předpoklady pro návrh ve smyslu § 111 j. n. nejsou v projednávaném případě splněny. Neboť podle tohoto zákonného ustanovení se předpokládá, že poručenství neb opatrovnictví jest již zahájeno, a že má býti zcela nebo z části v zájmu poručenice neb opatrovance přeneseno na jiný soud. Nezletilá Marie P-ová jest ještě pod otcovskou mocí svého otce Waltera P-a a